

Kommenttipuheenvuoro Opintoasiainpäivillä

23.9.2009 Vaasan yliopisto

Juhana Harju, koulutuspoliittinen sihteeri, Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry

Peruseriaatteet

Kiitän mahdollisuudesta kommentoida näitä tärkeitä ja mielenkiintoisia hankkeita. Kyseessä on aito kommenttipuheenvuoro tänään kuullun perusteella, koska käytössäni ei ollut kaikkia alustuksia etukäteen.

Peruseriaatteena voidaan pitää sitä, ettei loppukäyttäjää kiinnosta mikä on tietojärjestelmän taustalla oleva järjestelmä, käytettävyys ratkaisee – on ymmärrettävä ensisilmäyksellä, mitä milläkin moduulilla voi tehdä, mikä on käyttäjälogiikka. Erityisesti pätee oppimisympäristöihin yms. perusjärjestelmän lisäpalikoihin.

Olennaista on liikkuvuus korkeakoulujen välillä, läpinäkyvyys ja hyödynnettävyys. Tarvetta tehokkaammalle opintohallinnolle lisäävät esimerkiksi liikkuvuus sektorien välillä, aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen lisääntyminen ja elinikäinen oppiminen.

Ydinsanoja ovat käytettävyys, laatu ja käyttökelpoisuus, joka sisältää laajennettavuuden.

Yliopistojen autonomia ja profiloituminen on otettava huomioon. Yliopisto voi halutessaan profiloitua myös niin, että tietojärjestelmät eivät ole helppokäyttöisiä ja tehokkaita. Siksi hieman huumorimielessäkin voi todeta, että Raketti OPIn on tehtävä niin hyvä tarjous, ettei siitä voi kieltäytyä.

Kommentteja hankkeista ja esityksistä

SYL on lausunut keväällä 2009 Raketti OP:stä sekä ollut mukana virtuaaliyliopiston kehittämisessä ja rakentamassa yliopistojen sähköistä hakujärjestelmää. Myös Aikopo-hankkeeseen on oltu yhteydessä.

Pyritään seuraamaan hankkeita ja olemaan mukana mahdollisuuksien mukaan. Resurssit ovat rajalliset, mutta kyse on opiskelijoille tärkeistä palveluista.

Nykyinen kokonaisuus on pirstaleinen. Modulaarinen ajattelu ja rajapinnat ovat mahdollisuus järkevöittää kokonaisuutta ilman, että tarvitaan uutta puhtaalta pöydältä rakennettua superjärjestelmää.

Keskeistä on ratkaista vastuutahot, rahoittajat ja hankkeiden omistajuus.

SYL:n ja Suomen yliopistojen rehtorien neuvoston hanke – YOPALA – Raketin osaksi?

Mikä ihmeen YOPALA? Vertauskohteena voidaan pitää ammattikorkeakoulujen OPALAA.

SYL on ollut hankkeessa aloitteellinen. Maininta palautejärjestelmästä saatiin yliopistojen rahoitusmalliin, jonka jälkeen Suomen yliopistojen rehtorien neuvosto lähti aktiivisesti mukaan. Suunnitteluun ryhdyttiin heti.

On pidetty paljon kokouksia ja pohdittu syvällisesti mitä järjestelmiä meillä jo on ja mille olisi lisäksi tarve. Päädyttiin ns. päättökyselyyn, kandidiksi ja maisteriksi valmistuvat vastaavat yhtenäiseen kysymyspatteriin. Mukana todennäköisesti voi olla myös yliopistokohtaisia kysymyksiä. Kysymysten tulee olla niin selkeitä, että laiskinkin jaksaa vastata. Mukana on myös muutama avokysymys, jotka keräävät laadullista aineistoa.

YOPALA ei ole ranking, vaan kehittämisen tuki. Palvelee tiedon intressiä. ”Tiedämmekö, mitä opiskelijat ajattelevat”? He ovat kuitenkin opiskelijan arjen asiantuntijoita.

YOPALA on saanut opetusministeriön rahoitusta. Suomen yliopistojen rehtorien neuvoston kautta on palkattu suunnittelija loppuvuodeksi, joka laatii varsinaisen hankesuunnitelman toteuttamispolkuineen.

Hanke liittyy kiinteästi Rakettiin. Se voidaan toteuttaa Raketin osana kustannustehokkaasti. Tarkoitus on, ettei yliopistoille tule ylimääräisiä kustannuksia YOPALasta tai merkittävästi lisää hallinnollista työtä.

Yhteenveto

Suomen ylioppilaskuntien liiton edunvalvontaan ei ole perinteisesti kuulunut opiskeluun liittyvien tietojärjestelmien pohdinta. Oletusarvo on ollut, että ne toimivat. Ylioppilaskunnat ovat antaneet palautetta paikallisesti, jos ongelmia on ollut. Jorma Korkiakosken rajapintoja koskevat ajatukset voi allekirjoittaa täysin.

Opiskelussa olennaista on esteettömyys, sujuvuus ja yksilölliset oppimispolut. Tietojärjestelmät ja opintojen tukipalvelut eivät saa ainakaan häiritä opiskelua tai kuormittaa liikaa henkilökuntaa, erityisesti opetushenkilökuntaa.

Järjestelmät eivät saa olla itsetarkoitus. Jos moduuli kuten sähköinen oppimisympäristö ei toimi, niin silloin sitä ei järempäisesti käytetä. Ei tule hukata vanhoja hyviä järjestelmiä ja osaamista. Opiskelun arki ei saa häiriintyä.

Näiden edellytysten täytyessä onnea matkaan. Työtä kyllä riittää.